

Środa, 9 marca 2011 r.

18. uważa, że wewnętrzny i zewnętrzny wymiar przedmiotowej strategii będzie wymagał przyznania regionom Oceanu Atlantyckiego funduszy pochodzących z istniejących środków wspólnotowych w oparciu o wspólne priorytety;
19. wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania uproszczonych zasad w celu ułatwienia realizacji przedmiotowej strategii i zmniejszenia związanych z nią obciążeń administracyjnych;
20. wzywa Komisję do ścisłej współpracy z Parlamentem Europejskim przy określaniu kwestii priorytetowych dla opracowania strategii UE na rzecz regionu Oceanu Atlantyckiego i zwraca się do Komisji o regularne informowanie Parlamentu i zasięganie jego opinii w sprawie stanu realizacji tej strategii;
21. wyrazi swoją opinię na temat przyszłego komunikatu Komisji w formie sprawozdania z własnej inicjatywy;
22. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Komitetowi Regionów i pozostałym właściwym instytucjom.

Sprawozdanie z postępów Turcji w 2010 r.

P7_TA(2011)0090

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie sprawozdania o postępach Turcji w 2010 r.

(2012/C 199 E/13)

Parlament Europejski,

- uwzględniając sprawozdanie Komisji z postępów Turcji w 2010 r. (SEC(2010)1327),
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje z dnia 27 września 2006 r. w sprawie postępów Turcji na drodze do przystąpienia ⁽¹⁾ oraz z dnia 24 października 2007 r. w sprawie stosunków UE-Turcja ⁽²⁾, a także z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie postępów Turcji w 2007 r. ⁽³⁾ i z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie sprawozdania z postępów Turcji w 2008 r. ⁽⁴⁾, a także z dnia 10 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdania z postępów Turcji w 2009 r. ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją wcześniejszą rezolucję z dnia 21 września 2010 r. w sprawie stosunków handlowych i gospodarczych z Turcją ⁽⁶⁾,
- uwzględniając ramy negocjacyjne przyjęte dla Turcji w dniu 3 października 2005 r.,
- uwzględniając decyzję Rady 2008/157/WE z dnia 18 lutego 2008 r. w sprawie zasad, priorytetów i warunków ujętych w partnerstwie dla członkostwa zawartym z Republiką Turcji ⁽⁷⁾ („partnerstwo dla członkostwa”), jak również wcześniejsze decyzje Rady w sprawie partnerstwa dla członkostwa z 2001, 2003 i 2006 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 14 grudnia 2010 r.,
- uwzględniając art. 110 ust. 2 Regulaminu,

⁽¹⁾ Dz.U. C 306 E z 15.12.2006, s. 284.

⁽²⁾ Dz.U. C 263 E z 16.10.2008, s. 452.

⁽³⁾ Dz.U. C 279 E z 19.11.2009, s. 57.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 87 E z 1.4.2010, s. 139.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 341 E z 16.12.2010, s. 59.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0324.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 51 z 26.2.2008, s. 4.

Środa, 9 marca 2011 r.

- A. mając na uwadze, że negocjacje z Turcją w sprawie przystąpienia zostały otwarte w dniu 3 października 2005 r. po przyjęciu przez Radę ram negocjacyjnych, a także mając na uwadze, że rozpoczęcie tych negocjacji stanowiło punkt wyjścia dla długotrwałego i otwartego procesu,
- B. mając na uwadze, że Turcja zobowiązała się do reform, stosunków dobrosąsiedzkich i stopniowego dostosowania się do UE oraz mając na uwadze, że wysiłki te powinny być postrzegane jako okazja dla samej Turcji do przekształcenia się w nowoczesny kraj,
- C. mając na uwadze, że zgodnie z konkluzjami z posiedzenia Rady Europejskiej w grudniu 2006 r. całkowite spełnienie wszystkich kryteriów kopenhaskich i zdolność UE do przyjmowania nowych państw pozostają podstawą do przystąpienia do UE, która jest społecznością opartą na wspólnych wartościach,
- D. mając na uwadze, że Komisja doszła do wniosku, iż w roku 2010 Turcja kontynuowała proces reform politycznych, ale że brak dialogu i skłonności do kompromisu w dużych partiach politycznych ma negatywny wpływ na stosunki między głównymi instytucjami i spowalnia prace nad reformami politycznymi,
- E. mając na uwadze, że już piąty rok z rzędu Turcja nie wypełniła postanowień wynikających z umowy o stowarzyszeniu WE-Turcja i z jej protokołu dodatkowego,
1. wyraża uznanie dla obywateli Turcji oraz społeczeństwa obywatelskiego za poparcie dla dalszej demokratyzacji Turcji i determinację w dążeniu do stworzenia otwartego i pluralistycznego społeczeństwa oraz wzywa instytucje UE i państwa członkowskie do pełnego wykorzystania wszystkich dostępnych w ramach polityki rozszerzenia instrumentów UE na rzecz krajów kandydujących;
 2. zauważa powolne postępy Turcji na drodze reform i przypomina, że rząd turecki zobowiązał się do przeprowadzenia kompleksowych reform w celu wypełnienia kryteriów kopenhaskich, jak również na rzecz modernizacji kraju; wzywa rząd do wzmożenia wysiłków w tym zakresie;
 3. jest zaniepokojony trwającymi konfrontacjami między partiami politycznymi i brakiem gotowości rządu, a także sprzeciwem wobec prac nad konsensusem w sprawie kluczowych reform; wzywa wszystkie podmioty polityczne, rząd i siły opozycyjne do współpracy na rzecz zwiększenia pluralizmu politycznego w instytucjach państwowych oraz promowania modernizacji i demokratyzacji państwa i społeczeństwa; wzywa wszystkie siły opozycyjne do konstruktywnego zaangażowania się w proces reform;
 4. podkreśla zasadniczą rolę systemu kontroli i równowagi w zarządzaniu nowoczesnym demokratycznym państwem, które musi być oparte na zasadzie podziału władzy i równowagi między władzą wykonawczą, ustawodawczą i sądowniczą, na poszanowaniu praw człowieka i podstawowych wolności, a zwłaszcza swobody wypowiedzi i wolności prasy, a także na kulturze politycznej zakładającej udział rzeczywiście odzwierciedlającej pluralizm demokratycznego społeczeństwa;
 5. podkreśla rolę Wielkiego Zgromadzenia Narodowego Turcji, które powinno w sposób zasadniczy przyczynić się do umocnienia systemu kontroli i równowagi, a także popierać, czynnie i konstruktywnie w oparciu o ponadpartyjne zobowiązanie, reformy modernizujące przy jednoczesnym dopilnowaniu, by polityka rządu podlegała kontroli demokratycznej;
 6. z zadowoleniem wita przyjęcie poprawek do konstytucji stanowiących krok w dobrym kierunku i wzywa do ich właściwego wdrożenia z pełnym poszanowaniem norm europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności i orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka; jednocześnie podkreśla jednak pilną konieczność przeprowadzenia całościowej reformy przekształcającej Turcję w pełnoprawną demokrację pluralistyczną, której zasadniczymi elementami będą ochrona praw człowieka i podstawowych wolności; z zadowoleniem przyjmuje zadeklarowaną gotowość rządu i opozycji do podjęcia takiej reformy i wzywa rząd do zagwarantowania ścisłego zaangażowania wszystkich partii politycznych i społeczeństwa obywatelskiego w cały proces konstytucyjny; wzywa do wdrożenia pakietu poprawek konstytucyjnych; zaleca zwrócenie się także do komisji weneckiej o udział w tym procesie;

Środa, 9 marca 2011 r.

7. z zadowoleniem przyjmuje pewne symboliczne gesty dobrej woli i pewne konkretne posunięcia rządu w dziedzinie prawa do wolności myśli, sumienia i wyznania oraz ochrony mniejszości i praw kulturowych; nalega jednak, że konieczna jest stała poprawa, aby w pełni uznać prawa mniejszości; zachęca w szczególności rząd do nadania nowego impetu procesowi otwarcia demokratycznego i wzywa opozycję do konstruktywnego wspierania tego procesu i zaangażowania się w niego;

Spełnianie kryteriów kopenhaskich

8. jest zaniepokojony obecną sytuacją w zakresie wolności prasy, pewnymi przypadkami cenzury i rosnącą autocenzurą w tureckich mediach, w tym w Internecie; wzywa rząd Turcji do ochrony zasady wolności prasy; podkreśla, że wolna prasa ma podstawowe znaczenie dla demokratycznego społeczeństwa i wskazuje w związku z tym na zasadniczą rolę wymiaru sprawiedliwości w ochronie i zwiększaniu wolności prasy, co zagwarantuje publiczną przestrzeń na swobodną debatę i przyczyni się do właściwego funkcjonowania systemu kontroli i równowagi; podkreśla konieczność przyjęcia nowej ustawy o mediach, która zajmie się m.in. kwestiami niezależności, własności i kontroli administracyjnej; postanawia dokładnie śledzić sprawy Nedima Şenera, Ahmeta Şika i innych dziennikarzy prześladowanych przez policję lub wymiar sprawiedliwości;

9. z zadowoleniem przyjmuje nowe przepisy dotyczące radiofonii i telewizji, które przewidują szereg pozytywnych zmian, takich jak wzrost dopuszczonego prawem udziału spółek zagranicznych w tureckich spółkach medialnych (z 25 % do 50 %), wyraża jednak zaniepokojenie faktem, że nadawanie może zostać zakazane ze względu na bezpieczeństwo narodowe bez nakazu sądowego lub wyroku; z niepokojem zauważa praktykę prowadzenia dochodzeń karnych wobec dziennikarzy, którzy przekazują informacje o naruszeniach praw człowieka lub poruszają inne kwestie interesu publicznego, szczególnie na podstawie art. 285 kodeksu karnego dotyczącego naruszenia poufnego charakteru dochodzenia karnego i art. 288 dotyczącego prób wywierania wpływu na wymiar sprawiedliwości; uważa uznawanie poglądów za przestępstwa w rozumieniu prawa karnego za podstawową przeszkodę dla ochrony praw człowieka w Turcji oraz ubolewa nad nieproporcjonalnym ograniczaniem wolności wypowiedzi, stowarzyszania się i zgromadzeń; wzywa Turcję do rygorystycznego przestrzegania w tym zakresie wynikającego z prawa międzynarodowego obowiązku poszanowania praw człowieka w drodze nowelizacji odpowiednich przepisów i szkolenia sił policyjnych, sędziów i prokuratorów;

10. wyraża ubolewanie z powodu faktu, że liczne przepisy prawne, takie jak art. 301, art. 318 i art. 220 ust. 6 w połączeniu z art. 314 ust. 2 kodeksu karnego, art. 7 ust. 2 ustawy antyterrorystycznej oraz ustawa nr 5816 z dnia 25 lipca 1951 r. – a także oświadczenia rządu i działania prokuratorów – nadal ograniczają wolność słowa; ponawia wezwanie kierowane do rządu, żeby przeprowadził przegląd ram prawnych dotyczących wolności słowa i dostosował je bezzwłocznie do europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka; w tym kontekście ponownie podkreśla, że rząd turecki winien wydać jasne wytyczne dla prokuratorów w stosunku do przepisów przywoływanych często w celu ograniczania wolności wypowiedzi; wyraża ubolewanie w związku z wielokrotnym i nieproporcjonalnym zamykaniem serwisów internetowych i wzywa rząd do przygotowania poprawek do ustawy o Internecie (nr 5651) w celu zagwarantowania, że nie będzie ona już ograniczała swobody wyrażania opinii czy praw obywateli do dostępu do informacji;

11. wzywa rząd do utrzymania prawa do swobodnego gromadzenia się oraz wolności stowarzyszeń zapisanego w art. 33 i 34 tureckiej konstytucji; z ubolewaniem przyjmuje i potępia w związku z tym brutalne stłumienie przez siły policyjne demonstracji studenckich na uniwersytecie w Ankarze w grudniu 2010 r.;

12. uznaje, że kwestia praw Romów w Turcji jest teraz przedmiotem szczególnej uwagi oraz zauważa zaangażowanie polityczne zarówno rządu, jak i partii opozycyjnych; zaleca dokładne monitorowanie i przegląd wdrażania rządowego planu mieszkaniowego na rzecz Romów, szczególnie pod względem zrównoważenia i metodologii samego planu; zachęca rząd do aktywnego podejścia do integracji społeczności romskiej i rzetelnych konsultacji z tą społecznością w ramach wszelkich procesów na rzecz integracji Romów w Turcji;

13. docenia postępy w reformowaniu wymiaru sprawiedliwości i powtarza swój punkt widzenia, że niezawisłość i bezstronność wymiaru sprawiedliwości stanowią podstawę funkcjonowania pluralistycznego społeczeństwa demokratycznego; jest zaniepokojony, że funkcjonowanie sądownictwa w Turcji nie uległo jeszcze wystarczającej poprawie, tak by zagwarantować prawo do uczciwego i szybkiego procesu; wzywa rząd do wdrożenia przyjętych w tym obszarze poprawek do konstytucji z pełnym poszanowaniem podziału władzy na wykonawczą i sądowniczą oraz niezawisłości i bezstronności wymiaru sprawiedliwości, z zachowaniem norm europejskich;

Środa, 9 marca 2011 r.

14. jest jednak zaniepokojony interpretacją kodeksu postępowania karnego przez turecki sąd najwyższy, w której wydłużono okres aresztu tymczasowego do 10 lat, wyraźnie naruszając normy europejskie w tym zakresie; wzywa Wielkie Zgromadzenie Narodowe w Turcji do zmiany powyższych przepisów zgodnie z orzeczeniami Europejskiego Trybunału Praw Człowieka; zwraca również uwagę na zobowiązanie Turcji do ścisłego przestrzegania obowiązków wynikających z art. 6 europejskiej Konwencji praw człowieka i podstawowych wolności w zakresie uczciwego procesu w rozsądnym terminie, a mianowicie poprzez utworzenie w tureckim systemie prawnym sądów apelacyjnych i zwiększenie możliwości sądu najwyższego;
15. z zadowoleniem przyjmuje orzeczenie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie Dink przeciwko Turcji z dnia 14 września 2010; wzywa w związku z tym władze tureckie do pełnego zastosowania się do orzeczenia poprzez wdrożenie odpowiednich środków służących ochronie wolności słowa; wyraża zaniepokojenie sztucznymi przeszkodami, które administracja turecka mnoży, by uniknąć ujawnienia osób, które rzeczywiście stoją za zabójstwem ormiańskiego dziennikarza Hranta Dinka;
16. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że przyjęte poprawki do konstytucji nareszcie stwarzają podstawy do powołania instytucji rzecznika praw obywatelskich i nalega, żeby rząd przygotował, a parlament przyjął odpowiednie przepisy, przewidujące jego wyznaczenie w oparciu o demokratyczną procedurę, która doprowadzi do obecności na tym nowym stanowisku powszechnie szanowanej osobistości; z zadowoleniem przyjmuje propozycję utworzenia krajowej instytucji ds. praw człowieka oraz zwraca się do Zgromadzenia Narodowego w Turcji o przeprowadzenie konsultacji ze społeczeństwem obywatelskim i zapewnienie wystarczających gwarancji niezależności nowego organu zgodnie z zasadami paryskimi;
17. pochwała postępy osiągnięte w stosunkach cywilno-wojskowych, w tym zwiększenie nadzoru cywilnego poprzez ograniczenie jurysdykcji sądów wojskowych, umożliwienie sędziom przegądu decyzji najwyższej rady wojskowej, jak również ustalenia, według których sądy cywilne będą mogły prowadzić procesy przeciwko wysokim rangą oficerom; zauważa, że należy kontynuować postępy dla pełnego nadzoru cywilnego oraz wzywa turecki parlament, by czynnie zaangażował się w parlamentarną kontrolę sił bezpieczeństwa, w tym w pełną kontrolę budżetu na obronę;
18. podkreśla fakt, że śledztwa w sprawie przypadków planowanych domniemych zamachów stanu, takich jak ERGENEKON i SLEDGEHAMMER, muszą dowieść siły oraz właściwego, niezależnego i przejrzystego funkcjonowania tureckich instytucji demokratycznych i wymiaru sprawiedliwości; jest zaniepokojony nadmiernie długimi okresami aresztowania tymczasowego i podkreśla konieczność rzeczywistych gwarancji sądowniczych dla wszystkich podejrzanych; jest zaniepokojony brakiem postępów we wspomnianych śledztwach i zwraca uwagę na fakt, iż niedawne zatrzymanie znanych dziennikarzy, takich jak Nedim Şener i Ahmet Şik, może podważyć wiarygodność tych procesów, które tymczasem powinny, wręcz na odwrót, przyczynić się do wzmocnienia demokracji;
19. wyraża ubolewanie, że poprawki dotyczące likwidacji partii politycznych proponowane jako część ostatniej nowelizacji konstytucji nie zyskały poparcia większości w tureckim Wielkim Zgromadzeniu Narodowym i wzywa wszystkie partie polityczne do dostosowania właściwego ustawodawstwa do odnośnej opinii komisji weneckiej;
20. ponawia zawarte w swoich poprzednich rezolucjach apele o zreformowanie systemu wyborczego przez obniżenie dziesięcioprocentowego progu, co zwiększy pluralizm partyjny i lepiej odzwierciedli pluralizm tureckiego społeczeństwa; w szczególności ubolewa nad faktem, że w 2010 r. nie przeprowadzono reformy w tej dziedzinie; wzywa do kompleksowego przegądu zasad finansowania partii politycznych i kampanii wyborczej w celu wzmocnienia demokracji wewnątrzpartyjnej i sprzyjania bardziej otwartemu systemowi politycznemu; zachęca partie polityczne do umocnienia wewnętrznej demokracji partyjnej oraz do zwiększenia odpowiedzialności wybranych przedstawicieli wobec ich okręgów wyborczych;
21. ubolewa, że nie poczyniono postępów w ograniczaniu immunitetów posłów do parlamentu w sprawach związanych z korupcją, a jednocześnie jest zaniepokojony kwestią odpowiedniej ochrony pokojowego wyrażania poglądów w parlamencie; wzywa w związku z tym rząd i parlament do osiągnięcia porozumienia w sprawie przeprowadzenia stosownej reformy systemu immunitetów parlamentarnych;
22. przyjmuje do wiadomości, że Turcja obecnie sprawuje przewodnictwo w Komitecie Ministrów Rady Europy i zachęca Turcję do okazania swojego przywiązania do wartości Rady Europy przez podpisanie i ratyfikację Konwencji ramowej Rady Europy o ochronie mniejszości narodowych, a także ratyfikację wszystkich protokołów dodatkowych do europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności;

Środa, 9 marca 2011 r.

23. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Wielkie Zgromadzenie Narodowe Turcji ratyfikowało protokół fakultatywny do Konwencji ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur i wzywa Turcję do bezzwłocznego stosowania jego postanowień w ścisłej współpracy z Podkomitetem do spraw Zapobiegania Torturom oraz Innemu Okrutnemu, Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu;

24. popiera trwający dialog rządu ze wspólnotami religijnymi, w tym z alewitami i wspólnotami chrześcijańskimi (greckim kościołem prawosławnym, kościołem aramejskim i apostołskim kościołem ormiańskim); jest jednak rozczarowany, że osiągnięto jedynie niewielkie postępy związane z opracowaniem ram prawnych dla funkcjonowania tych wspólnot, zwłaszcza w dziedzinie ich możliwości uzyskiwania osobowości prawnej, z otwieraniem i działalnością miejsc kultu, z kształceniem kleru i rozwiązaniem problemów własności nieuwzględnionych w ustawie o fundacjach; odnosząc się do utrzymujących się opóźnień i problemów proceduralnych, wzywa do podejmowania skutecznych i nieprzerwanych wysiłków na rzecz wdrożenia przepisów dotyczących fundacji, które to przepisy winny umożliwiać wyżej wspomnianym wspólnotom religijnym nieograniczoną działalność, zgodnie z europejską Konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz orzeczeniami Europejskiego Trybunału Praw Człowieka; wzywa rząd do dalszego zwiększania wsparcia dla wolności sumienia i pluralizmu religijnego w tureckim społeczeństwie;

25. wzywa w związku z tym rząd do systematycznego rozwiązywania tych kwestii bez dalszych opóźnień w drodze zmiany przepisów i zagwarantowania ich właściwego wdrożenia na wszystkich szczeblach zarządzania, łącznie z gminnym; podkreśla również w tym kontekście przyjęte na wiosnę 2010 r. przez komisję wenecką zalecenia dotyczące osobowości prawnej wspólnot religijnych oraz eklezjastycznego tytułu patriarchy ekumenicznego; z zadowoleniem przyjmuje ostatnią decyzję Zgromadzenia Fundacji o przekazaniu patriarchatowi ekumenicznemu greckiego sierocińca dla chłopców na wyspie Büyükada, zgodnie z orzeczeniem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, i o nadaniu tureckiego obywatelstwa wielu greckim księżom prawosławnym w celu ułatwienia im pracy w patriarchacie i Świętym Synodzie; z zadowoleniem przyjmuje uroczystość religijną w muzeum klasztoru Sümela w Trabzonie oraz uroczystość, która odbyła się w kościele na wyspie Akdamar w prowincji Wan; ubolewa nad wydaną przez turecki sąd najwyższy w odniesieniu do klasztoru św. Gabriela decyzją w sprawie sporu o grunty z wioskami i tureckim ministerstwem finansów; po raz kolejny wyraża nadzieję, że za oświadczeniami rządu dotyczącymi ponownego otwarcia greckiego prawosławnego seminarium na wyspie Halki pójść wkrótce działania i środki mające na celu nieograniczone kształcenie księży należących do wspólnot chrześcijańskich; wzywa rząd do zwrócenia szczególnej uwagi na materiały dydaktyczne w szkołach, które powinny odzwierciedlać pluralizm religijny tureckiego społeczeństwa oraz na potrzebę obiektywnych materiałów edukacyjnych;

26. surowo potępia ciągle akty przemocy, jakich na tureckiej ziemi dopuszcza się PKK, która znajduje się już na unijnej liście organizacji terrorystycznych, i inne ugrupowania terrorystyczne; zachęca Turcję, UE i jej państwa członkowskie do zacieśnienia współpracy w walce z terroryzmem przy ścisłym udziale koordynatora ds. przeciwdziałania terroryzmowi i Europolu oraz przy pełnym poszanowaniu międzynarodowego prawa praw człowieka;

27. wzywa rząd do jak wzmoczenia wysiłków jako część procesu demokratycznego otwarcia zmierzających do zajęcia się kwestią Kurdów z myślą o znalezieniu pokojowego rozwiązania, zwłaszcza przez zagwarantowanie spójnej interpretacji przepisów umożliwiających używanie języka kurdyjskiego w życiu politycznym i publicznym oraz w szkolnictwie, przez zmianę ustaw antyterrorystycznych w celu uniknięcia nadużyć lub zbyt szerokiej interpretacji, przez zagwarantowanie prawa do wolności wypowiedzi, zgromadzeń i zrzeszania się, przez skuteczne rozpatrzenie problemów osób przesiedlonych z ich rodzinnych regionów wskutek m.in. przedłużających się konfliktów, a także przez dalszą poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej na południowym wschodzie kraju; wyraża w związku z tym zaniepokojenie toczącymi się w Diyarbakirze procesami przeciwko 151 kurdyjskim działaczom politycznym, w tym ośmiu pochodzącym z wyborów burmistrzów, co stanowi ingerencję w dozwoloną prawem działalność polityczną;

28. z zadowoleniem przyjmuje umocnienie – w postaci pakietu prawnego – ram prawnych gwarantujących prawa kobiet i równouprawnienie płci; jest zaniepokojony spadającymi wskaźnikami aktywności zawodowej nawet wśród kobiet z wyższym wykształceniem; nalega, aby rząd, środowisko biznesu i społeczeństwo obywatelskie podjęły kompleksowe działania – takie jak zwalczanie analfabetyzmu wśród kobiet, czynne popieranie dostępu dziewcząt do wykształcenia średniego i świadczenie opieki nad dziećmi – przeciwko ubóstwu kobiet, zwiększające ich integrację społeczną i udział w rynku pracy; ponadto zachęca do wprowadzenia systemu zastrzeżonych kwot w celu zagwarantowania istotnej obecności kobiet na wszystkich szczeblach w biznesie, sektorze publicznym i polityce; wzywa zwłaszcza partie polityczne do wykorzystania nadchodzących wyborów do zwiększenia czynnego zaangażowania kobiet w politykę;

Środa, 9 marca 2011 r.

29. wyraża głębokie ubolewanie w związku z utrzymującymi się wysokimi wskaźnikami przemocy domowej, łącznym z tzw. zbrodniami honorowymi, i zjawiskiem wymuszonych małżeństw; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy ruchu kobiet, które uwidaczniają te problemy, i nalega, aby rząd podejmował kroki zapobiegawcze na wszystkich szczeblach, zwłaszcza poprzez wprowadzenie w życie ustawy nr 4320 o ochronie rodziny i kontrolę jej egzekwowania przez policję i wymiar sprawiedliwości oraz zobowiązanie gmin powyżej 50 000 mieszkańców do utworzenia wystarczającej ilości schronisk dla kobiet i nieletnich w niebezpieczeństwie, skutecznie kontrolując, czy obowiązek ten jest w pełni realizowany, a także poprzez wprowadzenie systemu wsparcia dla kobiet i nieletnich opuszczających schroniska, którego celem jest zapewnienie im wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, opieki zdrowotnej i ponownej integracji społecznej; wzywa rząd do wprowadzenia odpowiedniego i skutecznego nadzoru nad pełną realizacją tego obowiązku przez gminy; nalega, aby wymiar sprawiedliwości zagwarantował systematyczne i odpowiednie karanie przemocy wobec kobiet i nieletnich oraz osób walczących z tzw. zbrodniami honorowymi;

30. wzywa rząd do prawnego zagwarantowania i skutecznego egzekwowania równości bez względu na płeć, płeć społeczno-kulturową, rasę i pochodzenie etniczne, religię i wyznanie, niepełnosprawność, wiek i orientację seksualną; wyraża ubolewanie z powodu ostatnich spraw sądowych przeciwko organizacjom LGBT, jednak z zadowoleniem przyjmuje fakt, że te sprawy o delegalizację zostały odrzucone przez sądy; mimo to dostrzega potrzebę dalszych działań przeciwko homofobii i dyskryminacji ze względu na orientację seksualną, zgodnie z zaleceniem Komitetu Ministrów Rady Europy dla państw członkowskich w sprawie działań na rzecz walki z dyskryminacją ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową; wzywa turecki rząd do nakazania tureckim siłom zbrojnym, by zaprzestały uznawania homoseksualizmu za chorobę „psychoseksualną”; apeluje, by projekt ustawy o komisji ds. równości i zwalczania dyskryminacji został dostosowany do norm UE, w tym norm dotyczących dyskryminacji ze względu na płeć i orientację seksualną; wzywa władze krajowe i lokalne, by powstrzymały trwającą serię morderstw osób transgenderowych, w tym również osób transgenderowych świadczących usługi seksualne;

31. uważa, że zgodnie z jej zobowiązaniami wynikającymi z prawa międzynarodowego Turcja powinna przyjąć przepisy wprowadzające jako alternatywę dla służby wojskowej służbę cywilną lub społeczną, opartą na wolnym wyborze, która pod względem czasu trwania nie będzie miała charakteru kary; wzywa rząd do zapewnienia pełnej zgodności z orzeczeniem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie Ülke przeciwko Turcji poprzez zmianę przepisów w celu położenia kresu dalszemu ściganiu osób odmawiających służby wojskowej za odmowę odbycia takiej służby; wzywa rząd do zbadania przypadków rzekomego znęcania się nad osobami odmawiającymi służby wojskowej w areszcie wojskowym oraz do podjęcia kroków w celu zapobieżenia takim nadużyciom w przyszłości;

32. podkreśla, jak ważne jest zapewnienie obrońcom praw człowieka skutecznej ochrony; wyraża zaniepokojenie z powodu trwających spraw i dochodzeń sądowych przeciwko obrońcom praw człowieka i zwraca szczególną uwagę na proces Pinar Selek, który trwał dwanaście lat mimo trzech wyroków uniewinniających; wzywa Komisję do uważnego śledzenia jej procesu, jak również wszystkich podobnych spraw, a także do systematycznego udziału w tych procesach;

33. wzywa największe partie polityczne do znalezienia rozwiązania kwestii zakazu noszenia chust na uniwersytetach, tak aby przeciwdziałać polaryzacji tureckiego społeczeństwa w tym względzie; wzywa, by podstawą tego rozwiązania było poszanowanie wolnego wyboru kobiet;

34. z uwagi na dotychczasowy brak postępów po przyjęciu rezolucji nr 1625 Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy zdecydowanie ponawia swój apel do rządu tureckiego o prowadzenie polityki mającej na celu zachowanie dwukulturowego charakteru tureckich wysp Gökçeada (Imroz) i Bozca (Tenedos), a w szczególności o zajęcie się problemami, z jakimi spotykają się członkowie mniejszości greckiej, związanymi z ich prawem do edukacji i własności;

Zwiększanie spójności społecznej i dobrobytu

35. pochwała opór, jaki Turcja stawia światowemu kryzysowi gospodarczemu; podkreśla, że to ożywienie gospodarcze jest jedyną okazją do zwiększenia udziału pracowników i wskaźników zatrudnienia, które wciąż są bardzo niskie i wynoszą zaledwie 50 %, a także do rozpoczęcia procesu stopniowej integracji społecznej; podkreśla wspólną odpowiedzialność rządu i partnerów społecznych i zachęca ich do zacieśnienia współpracy w celu umocnienia fundamentów gospodarki rynkowej ukierunkowanej na kwestie socjalne;

Środa, 9 marca 2011 r.

36. wzywa rząd Turcji oraz rządy państw członkowskich UE, by postrzegały i prezentowały integrację obywateli UE tureckiego pochodzenia w społeczeństwie ich nowych krajów zamieszkania nie jako zagrożenie, ale jako szansę dla przyszłości naszych społeczeństw;

37. zauważa wzajemną zależność gospodarek UE i Turcji i podkreśla ich potencjał zwiększenia dobrobytu zarówno w UE jak i w Turcji, w miarę jak postępuje integracja Turcji w UE;

38. z zadowoleniem przyjmuje poprawę wprowadzoną zmianami w konstytucji w obszarze dialogu społecznego i praw związkowych; nalega jednak, że ponadto ramy prawne, w tym oczekujące na przyjęcie prawodawstwo dotyczące związków zawodowych musi być spójne z normami UE i MOP; zachęca wszystkie strony rady gospodarczo-społecznej do zwiększenia ich zaangażowania i współpracy zmierzającej do osiągnięcia tego celu;

39. ponownie przypomina o konieczności zwiększenia spójności między poszczególnymi regionami Turcji oraz między obszarami miejskimi i wiejskimi; podkreśla w tym kontekście szczególną rolę edukacji i konieczność zwalczania utrzymujących się między regionami dużych różnic w zakresie jakości kształcenia i wskaźników skolaryzacji;

40. wzywa rząd do wszechstronnego rozważenia możliwości realizacji i konsekwencji dla środowiska jego planów dotyczących nowych instalacji wodnych i energetycznych prowadzonych w ramach projektu „Anatolia Południowo – Wschodnia” (GAP), który może zniszczyć środowisko naturalne i unikalne krajobrazy w wielu regionach, a w szczególności wpływu tego projektu na sąsiadujący z Turcją Irak; w szczególności podkreśla konieczność zagwarantowania, że projekt ustawy o ochronie środowiska i bioróżnorodności zostanie zmieniony w sposób zapewniający ochronę dziedzictwa kulturowego i archeologicznego przy pełnym poszanowaniu norm europejskich, a także konieczność wyraźnego nałożenia na władzę wykonawczą obowiązku ochrony środowiska; wzywa rząd Turcji do przyjęcia bardziej ambitnych ram politycznych, których podstawą będą konkretne plany przeciwdziałania wzrostowi emisji dwutlenku węgla;

Budowanie dobrych stosunków sąsiedzkich

41. wzywa rząd Turcji i wszystkie zaangażowane strony do czynnego wspierania trwających negocjacji w kwestii Cypru i do konkretnego przyczynienia się do kompleksowego rozwiązania tej kwestii oraz wzywa rząd do stworzenia sprzyjającego negocjacom klimatu przez natychmiastowe rozpoczęcie wycofywania swoich sił zbrojnych z Cypru; zdecydowanie wzywa obie wspólnoty na Cyprze do intensywnej pracy – o co wnosił sekretarz generalny ONZ – na rzecz wyciągnięcia korzyści z już osiągniętych postępów w negocjacjach w celu wypracowania trwałego rozwiązania spójnego z odpowiednimi rezolucjami Rady Bezpieczeństwa ONZ, zwłaszcza rezolucji nr 550 (1984), oraz zasadami, na jakich opiera się UE, z korzyścią dla obywateli Cypru, UE i Turcji;

42. zachęca Turcję do zwiększenia poparcia dla Komitetu ds. Osób Zaginionych na Cyprze, zwłaszcza przez ułatwienie mu dostępu do stref zmilitaryzowanych i archiwów, oraz do podjęcia wszelkich innych właściwych działań dotyczących kwestii humanitarnej w odniesieniu do zaginionych osób, zgodnie z ustaleniami Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;

43. wzywa Turcję i władze tureckiej społeczności zamieszkującej Cypr do powstrzymania się od osiedlania nowych obywateli tureckich na wyspie, ponieważ skutkowałoby to dalszymi zakłóceniami równowagi demograficznej i osłabiłoby lojalność jej mieszkańców wobec przyszłego wspólnego państwa powstałego w oparciu o wspólną przeszłość; wzywa Turcję do zajęcia się kwestią osiedlania się obywateli tureckich na wyspie zgodnie z konwencją genewską i zasadami prawa międzynarodowego;

44. wzywa obie strony – Turcję i Armenię – do ratyfikowania protokołów, nie nakładając warunków wstępnych, i otwarcia granicy oraz wzywa Turcję do użycia swojego regionalnego wpływu do zwiększenia środków budowy zaufania;

45. przyjmuje do wiadomości intensyfikację podejmowanych przez Turcję i Grecję działań zmierzających do poprawy stosunków dwustronnych; wyraża jednakże ubolewanie, że deklaracja casus belli, wydana przez Wielkie Zgromadzenie Narodowe Turcji wobec Grecji dotychczas nie została cofnięta; oczekuje od rządu tureckiego, że położy kres nieustannym przypadkom naruszania greckiej przestrzeni powietrznej oraz lotom tureckich samolotów wojskowych nad greckimi wyspami;

Środa, 9 marca 2011 r.

46. podkreśla, że 27 państw członkowskich UE i wszystkie kraje kandydujące są sygnatariuszami Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza i że stanowi ona część wspólnotowego dorobku prawnego; wzywa w związku z tym rząd turecki do bezzwłocznego podpisania i ratyfikowania ww. konwencji;

47. docenia zacieśnienie stosunków między Turcją a Irakiem, łącznie z jego kurdyjskim rządem regionalnym, i podkreśla w szczególności wkład Turcji w stabilizację sytuacji w Iraku; nalega, by Turcja przedstawiła wraz z rządem irackim oraz z innymi sąsiadami środki zmierzające do przeciwdziałania negatywnym konsekwencjom projektu budowy zapory wodnej, ogłoszonego przez rząd turecki;

Zacieśnienie współpracy między UE i Turcją

48. wyraża ubolewanie z powodu faktu, że Turcja dotychczas nie wdrożyła protokołu dodatkowego do umowy o stowarzyszeniu WE-Turcja, co w dalszym ciągu ma wpływ na proces negocjacyjny; wzywa rząd turecki do jego pełnego wdrożenia;

49. przyjmuje do wiadomości osiągnięte przez Turcję postępy w rozdziale dotyczącym energii i nalega, aby Rada bez dalszych opóźnień rozpoczęła negocjacje nad tym rozdziałem; wzywa rząd Turcji do intensyfikacji działań w ramach negocjacji dotyczących przystąpienia do Traktatu o Wspólnocie Energetycznej; z zadowoleniem przyjmuje ratyfikację przez Turcję umowy międzyrządowej w sprawie gazociągu Nabucco i podpisanie protokołu ustaleń dotyczącego działania rurociągu gazu ziemnego ITGI, gdyż oba te przedsięwzięcia stanowią ważne projekty dla bezpieczeństwa energetycznego UE;

50. z zadowoleniem przyjmuje trwające negocjacje w sprawie rozdziału dotyczącego bezpieczeństwa żywności, polityki weterynaryjnej i fitosanitarnej, które otwarto dnia 30 czerwca 2010 r; zachęca Turcję do podjęcia nieodzownych kroków, aby zamknąć pewne rozdziały, np. dotyczące polityki w zakresie przedsiębiorstw i przemysłu lub transeuropejskich sieci;

51. z zadowoleniem przyjmuje zakończenie negocjacji nad podpisaniem przez UE i Turcję umowy o readmisji i wzywa rząd Turcji, aby do czasu jej wejścia w życie zapewnił całkowitą realizację obowiązujących umów dwustronnych; podkreśla znaczenie nasilenia współpracy między UE i Turcją w zakresie zarządzania migracją i kontroli granic, między innymi z powodu przybywania do UE dużej liczby nielegalnych imigrantów przez terytorium Turcji; z zadowoleniem przyjmuje konsultacje ze społeczeństwem obywatelskim w sprawie trzech projektów ustaw w obszarze polityki azylowej i nalega, by rząd niezwłocznie przekazał ustawy do parlamentu; jest zdania, że gdy umowa o readmisji wejdzie w życie, Rada powinna upoważnić Komisję do zainicjowania – jako niezbędny krok w kierunku mobilności – dialogu w sprawie wiz, szczególną uwagę poświęcając warunkom wjazdu przedsiębiorców i studentów podróżujących do UE;

52. przyjmuje do wiadomości wciąż rosnącą aktywność tureckiej polityki zagranicznej, mającej na celu umocnienie jej pozycji w regionie; nalega, aby wiceprzewodnicząca Komisji/wysoka przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa w pełni uwzględniła ten wymiar i zaangażowała się wobec Turcji w koordynację celów i pełną waloryzację interesów UE; wzywa rząd Turcji do większej koordynacji swojej polityki zagranicznej z UE; w zasadzie z zadowoleniem przyjmuje niedawno ogłoszoną politykę „neutralności” w stosunku do sąsiadów Turcji, zwraca jednak uwagę na potrzebę utrzymania przez Turcję jednoznacznego przywiązania do naszych wspólnych europejskich wartości i interesów; wzywa wiceprzewodniczącą Komisji/wysoką przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa do pogłębienia prowadzonego obecnie z Turcją dialogu na temat zagadnień polityki zagranicznej leżących we wspólnym interesie; wobec faktu, że dla wielu przedstawicieli świata arabskiego Turcja jest inspiracją, jako świecki demokratyczny kraj zamieszany przez muzułmańską większość, zdecydowanie zachęca do dalszych zdecydowanych starań o wspieranie demokracji i rozwoju na Bliskim Wschodzie i w północnej Afryce;

53. podkreśla strategiczne znaczenie regionu Morza Czarnego dla UE; uważa, że Turcja jest ważnym partnerem UE w tym regionie i wzywa Turcję do wspierania i wnoszenia czynnego wkładu we wdrażanie strategii politycznych i działań UE w regionie, w tym ewentualną strategię UE na rzecz regionu Morza Czarnego;

Środa, 9 marca 2011 r.

54. wzywa rząd Turcji do całkowitego poparcia działań wspólnoty międzynarodowej mających na celu uniemożliwienie Iranowi posiadania broni nuklearnej, i ubolewa, że Turcja głosowała przeciw rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ w tej sprawie; uważa, że Turcja mogłaby przyczynić się do demokratyzacji i umocnienia praw człowieka w Iranie, a jednocześnie skoordynować swoje działania z UE;

55. jest przekonany, że Turcja ma do odegrania znaczącą rolę w zacieśnianiu dialogu w ramach procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie i w przyczynianiu się do stabilizacji Libanu, i wzywa Turcję do ponownego nawiązania bliskich stosunków z Izraelem, wznowienia konstruktywnego pośrednictwa, a w szczególności do przyczynienia się do umocnienia Autonomii Palestyńskiej;

56. docenia konstruktywne zaangażowanie się Turcji wspierające działania partnerów transatlantyckich w Afganistanie i na Bałkanach; wyraża jednakże ubolewanie z powodu faktu, że strategiczna współpraca pomiędzy UE a NATO poza porozumieniem „Berlin plus” jest w dalszym ciągu blokowana przez sprzeciw Turcji;

57. wzywa rząd turecki do podpisania i przedłożenia do ratyfikacji Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego, co przyczyni się do zwiększenia wkładu i zaangażowania Turcji na rzecz globalnego wielostronnego systemu;

58. odnotowuje wnioski i propozycje poprawy zgłoszone przez Komisję w rocznym sprawozdaniu za 2009 r. z wykonania Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA) w celu nadania priorytetowego znaczenia celom i projektom odpowiadającym kryteriom przystąpienia, jak zaproponowano w specjalnym sprawozdaniu Trybunału Obrachunkowego nr 16/2009; podkreśla znaczenie wszechstronnego monitorowania wdrażania IPA w miarę jak coraz więcej projektów wchodzi w fazę realizacji;

*

* *

59. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, sekretarzowi generalnemu Rady Europy, przewodniczącemu Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi i parlamentowi Republiki Turcji.

Proces integracji Czarnogóry z Unią Europejską

P7_TA(2011)0091

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie procesu integracji Czarnogóry z Unią Europejską

(2012/C 199 E/14)

Parlament Europejski,

- uwzględniając decyzję Rady Europejskiej z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie nadania Czarnogórze statusu kraju kandydującego do Unii Europejskiej,
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczący opinii Komisji w sprawie wniosku Czarnogóry o członkostwo w Unii Europejskiej (COM(2010)0670),
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie strategii rozszerzenia i najważniejszych wyzwań w okresie 2010-2011 (COM(2010)0660),